

ĐỀ BÀI

Câu 1 (8 điểm)

Sau cuộc bầu cử thắng lợi, nhiều nhà báo đến quê nhà của Tổng thống Harry Truman để phỏng vấn mẹ ông. Các nhà báo hết sức tán dương bà mẹ. Một người hỏi :

- Có một người con làm Tổng thống, chắc hẳn bà phải cảm thấy rất tự hào ?

- Đúng vậy. Người mẹ trả lời - Nhưng mà tôi còn một đứa con nữa, nó cũng khiến tôi rất đổi tự hào.

Nhà báo liền hỏi :

- Ông ấy làm gì ạ ?

- Nó đang đào khoai tây dưới đồng.

(Theo *Hạt giống tâm hồn* - NXB Tổng hợp TP. HCM, 2012)

Hãy trình bày suy nghĩ của anh (chị) về niềm tự hào của người mẹ trong câu chuyện trên.

Câu 2 (12 điểm)

Nhà văn André Gide cho rằng :

Nếu xét tâm hồn mình, nhà văn phô diễn được những điều sâu sắc, đời đời ở trong tâm hồn người ta, thì sự hoan nghênh của đời sau là một điều chắc chắn.

(Dẫn theo Hoài Thanh, Lê Tràng Kiều, Lưu Trọng Lư trong *Văn chương và hành động* - NXB Hội Nhà văn, 1999)

Anh (chị) hiểu như thế nào về quan niệm được thể hiện trong phát biểu của nhà văn André Gide ? Hãy làm sáng rõ quan niệm đó bằng những tác phẩm văn học Việt Nam giai đoạn 1930 - 1945 đã từng nhận được “sự hoan nghênh của đời sau”.

.....Hết.....

Họ và tên thí sinh: .....Số báo danh.....

Chữ ký giám thị 1.....Chữ ký giám thị 2.....

ĐÁP ÁN - THANG ĐIỂM THI NĂNG KHIẾU LẦN V- LỚP 10 VĂN

Năm học 2021-2022 - Ngày thi: 25/04/2022

Môn: Ngữ văn.

(Đáp án - Thang điểm: gồm 04 trang)

A. YÊU CẦU CHUNG

- Hướng dẫn chấm chỉ mang tính chất định tính, vì vậy giám khảo phải nắm được nội dung trình bày trong bài làm của thí sinh, tránh đếm ý cho điểm. Vận dụng linh hoạt hướng dẫn chấm, sử dụng nhiều mức độ điểm một cách hợp lí, khuyến khích những bài viết có cảm xúc, sáng tạo.

- Học sinh có thể làm bài theo nhiều cách nhưng nếu đáp ứng những yêu cầu cơ bản của đề, diễn đạt tốt vẫn cho đủ điểm.

- Điểm bài thi có thể cho lẻ đến 0,25 điểm và không làm tròn.

B. YÊU CẦU CỤ THỂ

Câu 1 (8,0 điểm)

a. Về kĩ năng

Biết cách viết bài văn nghị luận xã hội, bố cục rõ ràng, lập luận chặt chẽ, có sức thuyết phục, văn viết mạch lạc, trong sáng, không mắc lỗi chính tả, dùng từ hoặc đặt câu. Dẫn chứng thực tế, thuyết phục.

b. Về kiến thức

Học sinh có thể trình bày theo nhiều cách khác nhau nhưng cần đảm bảo các ý cơ bản sau:

Ý	NỘI DUNG	ĐIỂM
	<i>a. Kiến thức :</i>	6.0
	1. Giải thích: - Hiểu được câu chuyện đề cập đến <i>cách nhìn nhận và đánh giá</i> của người mẹ đối với thành công và những đóng góp riêng (của anh em nhà Truman) <i>đối với đời sống xã hội.</i>	1.5
	2. Lý giải: 2.1. Trình bày được suy nghĩ (ấn tượng, nhận xét, đánh giá...) của bản thân về niềm tự hào của bà mẹ : + Về người con vừa thắng cử chức Tổng thống nước Mỹ - một cường quốc	2.5

	<p>thế giới</p> <p>+ Về người con chăm chỉ, cần mẫn làm việc dưới đồng.</p> <p>2.2. Tuy công việc, vị trí của mỗi người khác nhau nhưng đều có những đóng góp nhất định cho xã hội, đều đem đến niềm tự hào của người mẹ.</p>	
	<p>3. Mở rộng liên hệ với các vấn đề:</p> <p>+ Câu chuyện ngắn gọn nhưng đã để lại bài học về thái độ khách quan, công bằng, về tình yêu thương và sự minh tuệ của bà mẹ Truman trong nhận xét, đánh giá công tâm trước sự đóng góp của mỗi người, đặc biệt là đối với những đóng góp thầm lặng của các con;</p> <p>+ Việc lao động, phấn đấu để tạo nên những giá trị đích thực bằng công sức, trí tuệ của bản thân;</p> <p>+ “Đối thoại” với những quan niệm đánh giá khác quan niệm của bà mẹ (dựa trên những biểu hiện hình thức, địa vị xã hội, xu thời...).</p> <p>Con người dù ở bất kì vị trí nào, bằng công sức, trí tuệ của mình đều có thể đóng góp cho xã hội, khẳng định giá trị bản thân.</p>	2.0
	<p><i>b. Kỹ năng:</i></p>	2.0
	<p>Thí sinh phân tích những biểu hiện, hiện tượng gần gũi trong đời sống để lập luận, làm rõ vấn đề quan niệm xã hội theo yêu cầu của đề.</p> <p>Bài viết phải xác lập luận điểm rõ ràng, chính xác, tập trung.</p> <p>- Vận dụng một cách hợp lí các thao tác lập luận theo cách thức riêng (giải thích, phân tích, bình luận, so sánh, bác bỏ...) để giải quyết vấn đề với lí lẽ thỏa đáng, có dẫn chứng thuyết phục.</p> <p>- Bố cục rõ ràng, kết cấu hợp lí trong việc tạo lập văn bản nghị luận về một vấn đề xã hội có dung lượng phù hợp, hành văn chuẩn xác, mạch lạc, truyền cảm.</p>	
Câu 2	<p><i>a. Kiến thức:</i></p>	9.0
	<p>- Hiểu được nội dung quan niệm được thể hiện trong phát biểu của nhà văn André Gide: Vai trò của nhà văn nếu "xét tâm hồn mình", đó là người</p>	2.0

	<p>sáng tạo ra văn bản, thổi hồn mình vào tác phẩm của mình, kí thác những ý đồ, tư tưởng nghệ thuật của tác giả văn học để lại dấu ấn đậm nét trong tác phẩm; Những ý đồ, tư tưởng phải có sự rung động, giao cảm giữa tâm hồn nghệ sĩ với cuộc đời. Sự gặp gỡ giữa ấn tượng chủ quan trong tâm hồn người viết với những ước vọng chân chính, những giá trị của dân tộc và tinh thần nhân loại, giá trị nhân văn, nhân bản... làm cho tác phẩm có sức sống vượt thời gian.</p>	
	<p>- Thấy được giá trị nội dung và nghệ thuật đặc sắc ở những tác phẩm từng nhận được “sự hoan nghênh của đời sau”</p>	1.0
	<p>- Sự tiếp nhận văn học “ sự hoan nghênh của đời sau”, đòi hỏi người đọc phải sống với tác phẩm bằng toàn bộ tâm hồn mình để giải mã cho những gì nhà văn gửi gắm, thổi hồn, cảm nhận được thông điệp thẩm mỹ ...</p>	3.0
	<p>- Bàn luận, đánh giá về :</p> <p>+ Nhận thức của các nhà văn về sứ mệnh của mình để tạo nên những tác phẩm chứa đựng trong đó tiếng nói đồng ý, đồng tình, tạo nên một cuộc đối, đối thoại với độc giả muôn đời.</p> <p>+ Những biểu hiện sinh động của thế giới tâm hồn nhà văn và “những điều sâu sắc, đời đời” qua sự trải nghiệm văn học.</p> <p>+ Phát biểu của nhà văn André Gide còn là lời cảnh tỉnh với những cây bút hời hợt, sáo rỗng thiếu thành thực với cảm xúc, tâm hồn, với hiện thực đời sống con người.</p>	3.0
	<p><i>b. Kỹ năng:</i></p>	3.0
	<ul style="list-style-type: none"> - Lựa chọn, phân tích được những tác phẩm văn học phù hợp để lập luận, làm rõ vấn đề văn học theo yêu cầu của đề. - Biết xác lập luận điểm rõ ràng, chính xác, tập trung. - Có lí lẽ, dẫn chứng thuyết phục. - Vận dụng một cách hợp lí các thao tác lập luận theo cách thức riêng 	

<p>(giải thích, phân tích, bình luận, so sánh, bác bỏ...) để giải quyết vấn đề với lí lẽ thỏa đáng, dẫn chứng thuyết phục.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tạo lập văn bản nghị luận về một vấn đề văn học có bố cục rõ ràng, kết cấu hợp lí, dung lượng bảo đảm, hành văn chuẩn xác, mạch lạc, truyền cảm.	
---	--

Người ra đề và soạn đáp án: Bùi Đình Nhiều
Người duyệt đề: Nguyễn Thị Hoàng Hải